

Een uitgave van Hans & Ton Kleppe, aspirant-leden van het Bob Evers Genootschap
redactieadres: Jacoba van Heemskerckstraat 7, 3351 SP PAPENDRECHT - internetredactie: nieuwsbrief@apriana.nl
<http://nieuwsbrief.apriana.nl>

Nieuws van de redactie

„Maxibotsing op een minibaan”.

Dit is de titel van deel 49 in de Bob Evers serie. Het boek verschijnt in september en wij zien er al naar uit. In het volgende nummer meer over „Maxibotsing” waarnaar we erg benieuwd zijn.

10 jaar Bob Evers Nieuwsbrief.

Misschien hebt u het al gezien, dit is de tiende jaargang van de *Bob Evers Nieuwsbrief*, 20 nummers leesplezier en altijd boordevol met literaire bijdragen, schitterende dagverslagen van de manifestaties, de artikelen van de trouwe columnisten en recensenten, en anderen die spontaan hun aandeel hebben geleverd.

De *Nieuwsbrief* was evenmin mogelijk geweest zonder de enthousiaste respons van de lezers. In de afgelopen 10 jaren hebben wij ongeveer 3000 (u leest het goed: drieduizend) reacties ontvangen. Dat waren tekstbijdragen (die helaas niet allemaal geplaatst konden worden), allerlei plezierige en vaak uitermate humoristische brieven (de langste brief was 30 pagina's en bevatte een doorwrocht onderzoek van Peter van der Aar), foto's, krantenartikelen, vragen, kleine advertenties, puzzels, reisverslagen, kerst- en nieuwjaarskaarten en natuurlijk een gigantische hoeveelheid aanmeldingen en ontstellend veel verhuisberichten. Wij vroegen ons af: is de Bob Evers kenner/lezer ondernemender, ambitieuzer en verhuist hij/zij daarom meer?

Alle post omvat vele, vele ordners. Een schitterende score!

Vernieuwing en doorstart van de Bob Evers Nieuwsbrief.

Na 10 jaar wordt de *Nieuwsbrief* vernieuwd. Met ingang van het volgende nummer wordt de redactie uitgebreid met de Bob Evers kenner en Internetdeskundige Simon Kuipers, die zich tot onze vreugde hiertoe bereid heeft verklaard.

Simon houdt al sinds 1999 op Internet een archief bij van de vanaf dat moment verschenen *Nieuwsbrieven*. Ook alle daarvoor verschenen nummers zijn door hem successievelijk in het (internet) archief opgenomen; wanneer u een oud nummer mist, kunt u het eenvoudig en snel downloaden vanaf Internet.

In verband met de kosten en het enorme werk voor het maken en het verzenden van de papieren *Nieuwsbrieven* en gelet op de huidige dekking van het Internet zal met ingang van het volgende nummer de *Nieuwsbrief* nog uitsluitend op Internet verschijnen. Aan iedereen die zich daarvoor per e-mail aanmeldt kan de digitale versie van de *Nieuwsbrief* naar zijn of haar e-mail adres worden gezonden.

Om alvast te wennen aan het idee verschijnt gelijktijdig met het uitkomen van dit laatste (papieren) nummer de digitale versie op het Internet.

Nu Jan, Bob en Arie gebruik maken van een mobieltje kunnen wij in moderniteit niet achterblijven.

De volgende (digitale) *Nieuwsbrief* verschijnt in januari 2003 en zal, maar dat is afhankelijk van de beschikbare kopij, ook twee maal per jaar gaan verschijnen.

De digitale *Nieuwsbrief* heeft als voordeel dat er sneller gereageerd kan worden op ontwikkelingen, dat een extra-uitgave tussendoor zonder veel kosten mogelijk is en dat een advertentierubriek als „In de Roos” onmiddellijk bijgewerkt kan worden.

Nog even samengevat; in januari 2003 ontvangt u dus geen *Nieuwsbrief* meer per post. Er blijven twee manieren over om kennis te blijven nemen van de *Bob Evers Nieuwsbrief*, namelijk door deze te lezen op de site of 'm toegezonden te krijgen per e-mail.

Voor het lezen van de *Nieuwsbrief*, inclusief de oude nummers of om te downloaden is de site: <http://nieuwsbrief.apriana.nl>.

Voor een verzoek om de digitale *Nieuwsbrief* te ontvangen, alsmede voor uw reacties, beschikbare kopij, suggesties, vragen, kleine advertenties of adreswijzigingen is het e-mail adres: nieuwsbrief@apriana.nl (niet voor digitale kopieën van de *Nieuwsbrief*!).

Wij vertrouwen er op dat u begrip voor de wijziging heeft. Zij die thuis nog geen Internet hebben wijzen wij op de mogelijkheid van inzage bij bibliotheek, internetcafé, werkplek of vriend.

Financiële verantwoording.

De portokosten van alle 20 papieren nummers van de *Bob Evers Nieuwsbrief* zijn betaald door Uitgeverij De Eekhoorn, die wij daarvoor zeer erkentelijk zijn.

In *Nieuwsbrief* nr. 13 van januari 1999 deden wij een oproep aan de lezers voor een vrijwillige bijdrage bestemd voor de papier- en drukkosten van de *Nieuwsbrief*, die wij vanaf nummer 13 niet meer in eigen beheer konden maken. De oproep had tot gevolg dat 90 lezers een bijdrage overmaakten tot een totaal bedrag van f 1.442,00 benevens enkele zendingen postzegels. Met dit geld maakte u het ons mogelijk om de nummers 13 tot en met 19 bij een kopieerbedrijf te laten drukken. Allen hartelijk bedankt!

De druk- en papierkosten van nummer 20 tenslotte worden geheel betaald door Uitgeverij De Eekhoorn, waarvoor, mede namens alle lezers, hartelijk dank.

„De Tovenarsleerling” en „Valse Liefde”.

Geerten Meijnsing, bestuurslid van het Bob Evers Genootschap, schreef het boekje „*De Tovenarsleerling*”. Hierin staan alle stukken die door Geerten in de loop der jaren over W.H.M. van den Hout (Willy van der Heide) zijn geschreven.

In „*De Tovenarsleerling*” legt Meijnsing zijn levenslange fascinatie voor de Bob Evers serie uit. De prijs van het boekje is €11,50 (17 x 24 cm, 54 p.)

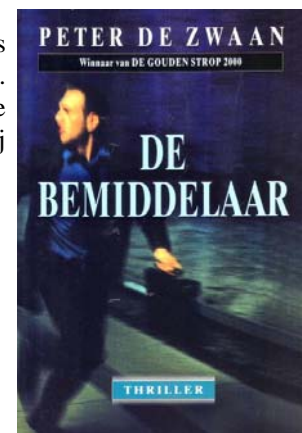
Medio juni verschijnt eveneens van de hand van Geerten Meijnsing „*Valse liefde*”, een bundel met drie erotische verhalen die nu voor het eerst in boekvorm verschijnen. Ze dateren uit het begin van de jaren '80 en markeren min of meer het einde van de periode dat hij onder pseudoniem publiceerde. Het draait in dit

erotische drieluik om de confessie, het verlangen en gemis, wellust, wanhoop, geilheid en aanbidding. De prijs van dit boekje (17 x 24 cm, 62 p.) bedraagt € 12,50 franco thuis. Beide boeken zijn te bestellen bij: willehuberts@uitgeverijflanor.nl.

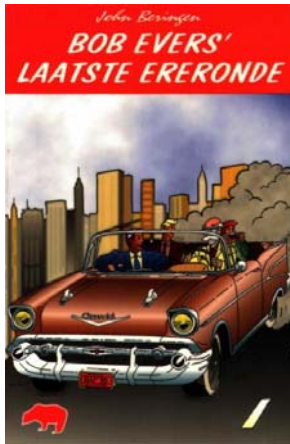
Wij kunnen deze prachtige boekwerkjes van harte aanbevelen.

De nieuwe thriller van Peter de Zwaan.

De nieuwe thriller van Peter de Zwaan, winnaar van de Gouden Strop 2000, is getiteld „*De Bemiddelaar*”. De boeken van Peter de Zwaan zijn uniek in dit genre. Uitgebracht door uitgeverij Meulenhoff, € 14,95. Ook is uitgebracht de tweelingeditie (in een band) „*De Vrouwenoppasser*” en „*Dietz*”, eveneens bij uitgever Meulenhoff, €14,90.

„Bob Evers’ laatste ereronde”.

Dit boek van John Beringen vormt een afsluiting van zijn serie van vier boeken over de Bob Evers serie en Willy van der Heide en doet tevens recht aan alle randverschijnselen. Het boek bevat een onmisbare schat van gegevens voor alle fans. De totale serie (door iemand de *Beringen-bijbel* genoemd) omvat gezamenlijk maar liefst 700 bladzijden, een levenswerk aan onderzoek gerealiseerd in amper één decennium.

Nummer vier in de serie, „Bob Evers’ laatste ereronde”, is nog te bestellen bij J. Beringen, Frideburgstraat 3, 3962 CA Wijk bij Duurstede. De prijs is € 11,34 inclusief verzendkosten. Nadere informatie 0343-573571.

Uitverkoop boeken Bob Evers serie.

Wij zagen nu met onze eigen ogen dat de delen 1 tot en met 32 worden uitverkocht. Zo liggen op de boekenmarkt bij V&D in Rotterdam de eerste 32 delen voor de prijs van Euro 2. Wees er snel bij om uw (kapotgelezen) verzameling te completeren, of om uw zoon of dochter, neefje of nichtje een (on)betaalbaar cadeautje te geven.

Wij herinneren ons in dit verband een prachtig statement van Gert Huber:

Natuurlijk zijn er mannen van middelbare leeftijd onder ons, die hun klassieken niet kennen of anderszins een ongelukkige jeugd hadden. In het algemeen gesproken kan dit toegeschreven worden aan het verzuim van de ouders om, op het juiste moment en in de juiste dosering, de boeken uit de Bob Evers serie ter beschikking van de adolescent te stellen. De door deze omissie bereikte besparing van fl. 4,50 per ingebonden deel staat in geen verhouding tot het blijvende gebrek in de literaire opvoeding van de jeugdige ongeletterde.

Aanvulling groot documentatiealbum „Wetenswaardigheden over Willem Waterman”.

Als aanvulling op het album hebben wij een aantal interessante gegevens verzameld en op schrift gesteld. Dit supplement kunt u na pagina 43 van het album invoegen. Gemakshalve is deze aanvulling bij alle *Nieuwsbrieven* gevoegd.

Nazending van *Bob Evers Nieuwsbrieven*.

Jack Nowee is zoals gewoonlijk bereid om de nieuwe lezers tegen vergoeding van porto- en kopieerkosten de reeds verschenen *Nieuwsbrieven* na te zenden. Neem vooraf even contact op met Jack. Zijn telefoonnr. is 0172-217688, maar e-mailen kan natuurlijk ook: jack@aannowee.myweb.nl). Jack heeft de nieuwsbrieven gebundeld per 5 stuks, met voorkant. Een complete set 1 t/m 20 in originele versie kost € 10,- (inclusief verzendkosten).

Tentoonstelling in de Kunsthal te Rotterdam.

De Koninklijke Bibliotheek Den Haag en de Kunsthal Rotterdam presenteren Wonderland, een familietentoonstelling die op spectaculaire wijze de geschiedenis van het kinder- en jeugdboek voor iedereen, jong en oud, toegankelijk maakt. Wonderland laat een bijzondere en zeer uitgebreide selectie zien van de 125.000 exemplaren tellende collectie kinder- en jeugdboeken van de Koninklijke Bibliotheek. Van 3 oktober 2002 tot 5 januari 2003 in de Kunsthal Rotterdam, Museumspark, Westzeedijk 341, 3015 AA Rotterdam; <http://www.kunsthal.nl> of <http://www.kb.nl/wonderland>.

Advertentierubriek „In de Roos”

- aangeboden: „*Slimmigheden met suikerzakjes*” €20
„*Buitenissigheden bij een bosbrand*” €10
„*Tam tam om een torpedoboot*” €10
„*Drie meisjes en een lord*” €10
„*Drie meisjes en een bistro*” €10
„*Drie meisjes en een vakantiecamp*” €10
„*De aanval der atoompiraten*” €20
„*De marsbewoners seinen*” €20
„*Een straalduikboot ontsnapt*” €7
„*De vertellers*” €5
„*Toen ik een nieuw leven ging beginnen*” €15
„*Dick Boei en de bermbandieten*” €10
„*Wonderlijke maar waargebeurde verhalen*” €20
„*De avonturen van Waltertje Waerachtig en den wilden Waman*” €10
„*De Gil nr. 6*”, €10
Alles exclusief verzendkosten. Voor uitgebreide informatie per e-mail: tonkleppe@hetnet.nl.
- Mededeling: verzendantiquariaat/uitgeverij De Spreng heeft altijd boeken van de Bob Evers serie tegen zeer redelijke prijzen. Bel voor de regelmatig verschijnende catalogus 0183-403402.
- aangeboden: „*Avonture in die Stille Suidsee*”, harde kaft, unieke Zuid-Afrikaanse editie, gloednieuw. Ruilen tegen andere Zuid-Afrikaanse uitgave of bod boven €100,-. Telefoon: Ruud 035-6919612.
- gezocht: B.E. 36 „*Kloppartijen in een koelhuis*”, hiervoor heb ik te ruil, nr. 34 (nieuwe uitgave) in plastic verpakking, of nr. 34 van Van Holkema & Warendorf. Telefoon 06-1482495.

Smoezen

Gert Huber

Enige tijd geleden bezocht ik in een van onze grote steden een plaatselijk warenhuis met het doel een tweetal reiskoffers aan te schaffen, welke aldaar tegen concurrerende prijzen verkrijgbaar zijn. Nadat ik mijn keuze gemaakt had, stond ik in de rij voor de kassa wat verveeld om me heen te kijken, tot ik plotseling klaarwakker werd: Bij de klantenservice stond een gezette man met handen en voeten te praten tegen de dienstdoende deerne, steeds maar wijzende naar het voorwerp dat hij op de balie had gezet: een driewieler, een klein rood fietsje waarop olijke peuters hun ontluikende agressie in het verkeer kunnen botvieren op de nietsvermoedende trottoirgebruiker. Kennelijk was er iets mis, wellicht verkeerd bezorgd, of wielen die smering behoeften?

Het zal de lezer niet verbazen, dat mijn gedachten zich naar Pittsburgh verplaatsten, alwaar een soortgelijk vervoermiddel door Arie gebruikt wordt om zich wederrechtelijk toegang te verschaffen tot de expeditie van „The Galleries”. Eigenlijk had hij liever een tamme krokodil gebruikt, waarschijnlijk dezelfde die Donald Duck ooit heimelijk als hond mee naar huis nam onder de prachtige rasnaam „Geschubde Moerastekkel”.

Er wordt wat afgelogen in de serie; de jongens verbazen zich er zelf ook af en toe over. Waar veel smoezen een zekere routine vertonen, bijvoorbeeld met weddenschappen, komen we her en der originele, zalige onzinsmoezen tegen zoals bovengenoemde; Arie die zich plotsklaps herinnert dat zijn verzonnen oom ergens anders woont en ga zo maar door.

Een zeer hoge smoezenconcentratie vinden we in de Praed-juwelenjacht, waarin alle mee- en tegenstanders er lustig op los liegen, onder meer tegen elkaar, garages, chauffeurs, transportondernemingen en diplomaten. Door gejoj van een werknemer van Dalmonte nabij de garage wordt een van de jongens op het verkeerde been gezet: hij wordt boos omdat hij voor een leugenaar uitgemaakt wordt, wanneer hij juist bij uitzondering denkt de waarheid te spreken aangaande Ketterings neef. Van der Heide beschrijft dit paradoxale gevoel uitstekend, terwijl de veelgeplaaide Kettering ongevoelig wordt voor welke smoes dan ook.

Het meest intrigerend vind ik de smoezen die zo mooi zijn, dat we ze niet te weten komen. Zo uit mijn hoofd komt dit op twee plaatsen voor, beide in een confrontatie met de sterke arm:

- C Een uitgeputte Bob heeft een prachtsmoes verzonnen om het, middels een doortrapte schijnbeweging, ontwijken van een oppassend burger in Honolulu te verklaren tegenover de lokale politie. Voordat de aan zijn lippen hangende adept die smoes vernemen kan, stuurt de politieman het verhaal plots een heel andere kant op en is niet meer in Bob geïnteresseerd.
- C Stinkend naar bami is Arie bezig om inspecteur Ford in het door de Hermandad gefrequenteerde etablissement verse leugens op de politiemouw te spelden. In die situatie is hij er in geslaagd een heel goede verklaring te bedenken voor hun ook al verzonnen onderlinge gevecht. Maar als een deus ex machina komt daar het telefoontje van het bureau, dat de openbaarmaking van deze smoes torpedeert.

In geen van beide gevallen lijkt me het eenvoudig om een hecht doortimmerde smoes te produceren die een met wantrouwen en dienstijver doordrenkte ambtenaar zou kunnen overtuigen, maar wellicht zijn er leugenachtiger geesten dan de mijne die daar minder moeite mee hebben. Ik vermoed toch, dat Van der Heide zichzelf op zo'n moment vastgekletst heeft en toen maar een andere uitweg zocht. Het zou natuurlijk toeval kunnen zijn - maar we hebben van hem geleerd dat er maar heel weinig werkelijk toeval bestaat.

10 jaar correspondentie

Hans & Ton Kleppe

Wij lazten nogmaals de brieven die we in 10 jaar tijd hebben ontvangen en laten hieronder een aantal passages volgen die wij u niet willen onthouden.

- C Het is duidelijk dat de sfeertekening in het eerste hoofdstuk wordt opgezet. Regelmatig wordt de tijd duidelijk aangeduid, maar belangrijk is het weer. Dat is vaker spectaculair dan vaag: heet, zeer heet, sneeiheet, onweer, rotweer, regenstorm. Het meest sfeervol vind ik het begin van *Bombarie*: rotweer tussen Antwerpen en Brussel, in een tomaatrode Ferrari racewagen; felle koplichten door de regenstralen, slecht wegdek, sluis vooruit: Arie eet een stuk overjarige kaas, Jan heeft tienduizend gulden op zak, Bob rijdt. Meesterlijk!
- C Maar hoewel hij rechtshandig is, is hij toch een keurige jongen. Wat doe je als je boeven achterna moet? In „*Hoog Spel in Hong-Kong*” kwart voor zeven ‘s ochtends, strikt Arie zijn das! Lof voor Ma Roos hoor!
- C Ik herinner mij onze huwelijksreis naar Amsterdam, waar mijn vrouw en ik in het hotel in bed, ‘s avonds voor het slapen gaan om beurten een stuk „*Kabaal om een varkensleren koffer*” voorlazen.
- C In antwoord op uw brief van 1 mei 1997 deel ik u mee dat wij niet mee doen aan sponsoring t.b.v. de landelijke manifestatie ‘25 jaar Bob Evers Genootschap’, die gehouden zal worden op 27 september a.s. Met vriendelijke groet, Droste Chocolate B.V. (gevraagd was om Droste chocolade repen voor de bezoekers van ‘Zwijmelzothed in Zeewolde’).
- C Ik hoop dat ik zonder overleg van mijn conduitestaat in zoverre deel mag uitmaken van het Genootschap dat ik in ieder geval de Nieuwsbrief zal mogen ontvangen.
- C Vandaag mag iedereen weten dat onze zoon Bob Marinus Johannes Evers zal heten (geboortekaartje 24 februari 1995).
- C Over „*De Stripman van Slubice*”:
Fout nr. 3 is de volgende : Als je vanuit de Liezenburgerstrasse de Bundesallee in loopt en je wilt naar de Kurfürstendamm, dan moet je 40.000 km lopen, want die straat loopt uitsluitend naar het Zuiden. Als je op die hoek naar het Noorden gaat, dus de kant op die beschreven is, dan loop je door de Joachimstalerstrasse, die het verlengde is van de Bundesallee.
- C Geachte redactie,
Ja, ik schrijf bovenstaande nog met een ‘c’, dat komt waarschijnlijk hierdoor dat ik volgende week de twijfelachtige eer heb vijftig jaar te gaan worden. Leuk is dit niet, maar ik weet niet hoe ik dit zou moeten tegenhouden. ‘Zelfmoord’ hoor ik u mompelen maar daar heb ik geen zin in.
- C Als jongeman was ik een fervent lezer van de Bob Evers boeken. Telkens kocht ik een nieuw boek en dit werd door de gehele familie gelezen. Als er dan een familielid opeens in lachen uitbarstte dan wist je het al: Er gebeurde weer iets in een Bob Evers boek. Later heeft mijn vrouw ook alle 35 delen gelezen, dit was n.l. een van de huwelijksvoorwaarden.
- C De *Nieuwsbrief* is overigens één van de weinige poststukken die ik met vreugde ontvang.
- C Mogelijk herinnert U dat ik het documentatiealbum reeds gedurende de zomer van 1995 (vanuit Engeland) bestelde met het verzoek dit naar mijn ouderlijk adres te ‘s-Gravenhage te sturen? Aldus geschiedde. Maar wat deden deze slecht ingelichte lieden? Ze legden er een glanzende verpakking omheen en zetten het onder de kerstboom - cadeau van mij aan mijzelf! Ondergetekende was ernstig verbouwereerd ende verbolgen dat hij 36 uur moest wachten met serieus grasduinen. Enfin, de grap ervan kon ik toch wel inzien.
- C Een fijne Kerst werd vooraf genoten bij Familie & Hond in ‘s-Gravenhage, maar tijdens het jaarlijkse bezoek aan Henk & Gezin te Amstelveen bleek een cataclysmische catastrofe van bijbelsche proporties te zijn gebeurd:
ER WAS GEEN BOB EVERS BOEK!
Ook niet voor clincgende munt. Heel even stond ik op het punt een eind gaspijp te kopen om er mijn ‘vriend’ kort en krachtig de onbetrouwbare schedel mee in te slaan. Maar hij is getrouwd en heeft een vijfjarig zoontje met allergieën, vooral voor pinda’s en pindaproducten, dus liet ik Henk in leven daar hij zorgen genoeg heeft.
- C Over „*Schermutselingen bij een zandafgraving*”:
Verder lijken de jongens er ook niet slimmer op te worden: tot twee keer toe rent Bob er als een bange haas vandoor en trekt daarmee de aandacht die hij wilde vermijden!

- C De deur werd door Van der Heide zelf opengedaan, of althans door een man met een grote bril en een enorme snor. Herkennen deed ik hem niet, gezien het kleine formaat foto op de achterkant van de pockets.
Wat mij nog het meeste is bijgebleven van mijn ontmoetingen die 2 à 3 uur duurden, is dat hij niet sprak maar bulderde, de ramen rinkelden er van. Meer nog echter dat ik gelijk dacht, hij spreekt net zoals hij schrijft, het was alsof je hem hoorde voorlezen uit een van zijn eigen boeken.
- C Zowel van *Wetenswaardigheden* als van deel 42 „De Stripman van Slubice” en „*Het Bob Evers-virus*” heb ik, tot vermaak van medepassagiers, uitvoerig genoten vadsig languit in de koffiobar op de veerpont Koningin Beatrix naar Harwich, een fles London Tonic van de bar (ik moest betalen voor ijs - schandelijk) en enkele dozen Droste flikken van de Belasting Vrij binnen automatisch handbereik. Jan Prins zou treurig het hoofd schudden om zulk geldsmijterij.....
- C Ik vroeg de bibliothecaresse hoeveel Bob Evers-boeken ze in de bibliotheek had. ‘Niet een’, zei ze. ‘Die boeken zijn niets voor kinderen.’ Ik vroeg hoeveel ze er gelezen had. Ze keek verontwaardigd. ‘Niet een, ik weet zo wel dat ze niets voorstellen.’ Ik mag dat wel, zo’n antwoord. Als een mens dom moet doen laat hij dat dan ook goed, grondig en van harte doen.
- C Al jaren lees ik voor het slapen gaan een kwartiertje - met behulp van een minuscuul maar effectief lampje - in een Bob Evers boek. Ik ben dan ook aardig in de serie thuis en zie het als een prima manier om een zorgeloze nacht in te gaan. Het gehannes met het lampje dient om het huwelijk in goede banen te leiden.
- C Een echte Bob Evers is niet een boek; het is een verzameling avonturen in een band, een caleidoscopisch geheel in full-colour en Cinerama breedbeeld.
- C Op de middelbare school van de late jaren vijftig diende je op straffe des doods, erger: sociale uitsluiting, van jazz, Franse chansons en Sartre te houden maar ik hield van rock & roll, Eddy Christiani en Willy van der Heide (*wijlen Jip Golsteijn in zijn Telegraaf column van 24 mei 1997*).
- C De boeken lenen zich uitstekend om te worden voorgelezen; ze zijn goed gebekt, of goed bekkend, zoals dat in toneeltermen heet. ‘Levende dialogen’, noemde Willem het zelf. En natuurlijk kon Willem zelf zijn boeken het best voorlezen. Kwam hij aan een paragraafscheiding van drie sterretjes, dan haalde hij een houten blok te voorschijn waaruit drie ijzeren of koperen staafjes van ongelijke lengte staken, en tikte hij met een pen of een theelepeltje achtereenvolgens op de drie staafjes: ping, pang, pong! Hij had dat instrumentje speciaal gemaakt om zijn drie sterretjes te laten klinken!

Tentoonstelling kinder-/jeugdboeken

Felix Nijland
Oldenzaal, april 2002
PERSBERICHT

In de expositiezaal van historisch museum het Palthe-Huis aan de Marktstraat 13 in Oldenzaal wordt van vrijdag 25 oktober tot en met woensdag 20 november de tentoonstelling *'Een raderboot als zilvervloot'* gehouden. Een tentoonstelling met de in Nederland meest verzamelde kinder- en jeugdboeken van dit moment. Een groot deel van het tentoongestelde komt uit de verzameling van de oud-onderwijzer en journalist Felix Nijland uit Oldenzaal, die zich toelegt op het verzamelen van series jongens- en meisjesboeken en klassieke kinder- en jeugdboeken. Maar een grote inbreng hebben ook andere verzamelaars en organisaties van verzamelaars in Nederland. Zoals - tot nu toe - het Jules Verne Genootschap, de club Kameleonverzamelaars van onder meer Piet Exalto uit Gorinchem, de heer J.C. Oosterbaan uit Bilthoven (Karl May), de heer A. Besemer uit Amerongen (Afman/Haarman), Puk- en Mukverzamelaar Rinie Vermeulen uit Malden, W.G. van de Hulstverzamelaar Daan van der Kaaden uit Veenendaal, de International Biggles Association, de Stichting Kinderboek Cultuurbezit in Winsum (Gr.), de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag, het Bob Evers Genootschap en de uitgeverijen Kluitman in Alkmaar, Malmberg in Den Bosch, De Eekhoorn in Ermelo, Schenk in Maastricht en De Vuurbaak in Barneveld.

Een groot aantal mensen is op dit moment bezig met het verzamelen van kinder- en jeugdboeken. Boekenmarkten zijn populair, evenzo het bezoek aan antiquariaten, of het opzoeken en bestellen van verzamelwaardige kinder-/jeugdboeken via het internet.

De tentoonstelling beoogt mensen te laten zien dat al dit moois in principe nog te krijgen is. Dat ene mooie jeugdboek, zoals *Afke's Tiental*, *Onder Moeders Vleugels*, *De Schippers van De Kameleon* of *Robinson Crusoe*, maar ook de complete serie Arendsoog en heel veel bijzondere klassieke jeugdboeken. Verder zijn onder meer te zien de complete serie Bob Evers van Willy van der Heide, de complete serie Kameleon, de complete serie De Vijf van Enid Blyton, Wipneus en Pim, alle Juniorboekjes in de originele rekjes, veel eerste drukken van onder andere Dik Trom (uit 1891) en Pietje Bell, alsmede de originele illustraties van Joh. Braakensiek (uit de Dik Tromboeken), alle (!) illustraties uit de complete Wipneus en Pim serie, originele bandillustraties van Jaap Kramer uit de serie Snuf de Hond en het gouden boek dat P. Nowee ooit kreeg voor de serie Arendsoog. En verder: alle Swiebertje boeken, de complete series Pim Pandoer en Bas Banning, illustraties van Hans G. Kresse, de complete serie In de soete suikerbol van W.G. van de Hulst, originele illustraties uit het Callenbach-archief van W.G. van de Hulst jr., maar ook de complete series Afman en Haarman, en, voor de dames: de complete series Goudelsje en De Olijke Tweeling.

Uiteraard moet het een feest van de herkenning worden. Het wakker roepen van vele mooie herinneringen aan de kinderboeken van vroeger, die op velen van ons - bewust of onbewust beleefd - toch een zekere romantische en misschien wel pedagogische invloed hebben gehad. Naast uiteraard veel boeken in diverse drukken is het de bedoeling veel informatie over de auteurs en achtergronden van series en separate kindertitels te geven. Eveneens worden zoals al opgemerkt originele illustraties getoond, onder meer uit de Pietje Bell serie en van bekende illustratoren van kinderboeken als Hans Borrebach, Pol Dom en Gerard van Straaten. Verder worden continue films gedraaid: Dik Trom, Kruijmelte en andere films die zijn ontleend aan jeugdboeken. Het Palthe Huis is een provinciaal erkend museum met alle faciliteiten in een prachtig en gelukkig bewaard gebleven historisch binnenstadsstraatje in het centrum van Oldenzaal.

De titel van de tentoonstelling is ontleend aan een boektitel uit de Bob Evers serie van Willy van der Heide: *„Een raderboot als zilvervloot”*, een van de mooiste jeugdboeken die ik ooit heb gelezen. De tentoonstelling wordt vrijdagmiddag 25 oktober om 16.00 uur geopend met een korte lezing van Jack Nowee uit Boskoop, onderwijzer en de oudste kleinzoon van de legendarische schrijver van de eerste 20 delen van Arendsoog, J. Nowee. Jack Nowee zal uiteraard ingaan op leven en werk van zijn grootvader en zijn oom P. Nowee, die het schrijven van de serie Arendsoog later overnam. De opening wordt opgeluisterd met live muziek op gitaar en contrabas en het repertoire bevat uiteraard allerlei bekende kinder(boeken en televisie)liedjes van vroeger.

Taal

Henk Bergman's column

Toen ik de Evers-boeken voor de eerste keer las was ik een jongetje van twaalf, dertien. Wel iets jonger dus dan mijn drie vrienden, maar daar stond weer tegenover dat ik net als Arie en Jan in Amsterdam woonde en dat we bij wijze van spreken op dezelfde middelbare school hadden kunnen zitten - zij alleen een paar klassen hoger. Onnodig te zeggen dat de wereld in die dagen - eind jaren vijftig, begin jaren zestig - heel anders in elkaar zat dan nu. Maar minstens één ding was hetzelfde: jongeren wilden zich onderscheiden van ouderen. Een eigen taal was daarvoor een middel bij uitstek.

Mijn vriendjes en ik bedienden zich van een groot aantal uitdrukkingen dat onverminderd mocht rekenen op de afkeuring van ouderen. Toen ik er even voor ging zitten hoefde ik niet eens zo lang na te denken voordat me weer flink wat voorbeelden te binnen schoten. Als iets kapot was riepen we dat het *kapoerum* was of *kapoerewiet*. Tegen een jarig vriendje zei je niet gefeliciteerd, maar *gefelisiflapstaart*. Twijfelde je aan iemands verstandelijke vermogens dan vroeg je of er misschien wat aan z'n *kersenpit* mankeerde. Vond je dat iemand raar reageerde dan informeerde je belangstellend of *hij zich wel lekker voelde onder z'n blouse*. Schelden deed je met *wat je zegt ben je zelf, je kop onder lijn elf*, met *lul de behanger* of met *schoft, kurk in je reet en je ploft*. Een jongen met kort, stekelig haar (zogenoemd bebop) noemde je een *pleeborstel*, gevolgd door het rijmpje *bebop, rot kop, haar eraf, stront erop*. Een meisje met kort haar had een *rattenkop*. Een politiemann was een *juut* of een *kip*. Om de drie zinnen gebruikte je het stopwoordje *heepoppelepee*. Vond je iets leuk dan noemde je het *mieters* of zei je *jottum*. Zag je van een meisje een stukje van haar onderjurk dan was ze aan het *vlaggen*. Een driekwart broek (in nette taal: een plusfours) heette een *drollenvanger*. Als iemand vervelend was en je wilde van hem af riep je: *ga fietsen stelen op het Damrak*. De voorlopers van de huidige hangjongeren werden aangeduid als *nozems*. Ze hadden een speciaal kapsel: voor een *vetkuif* en achter een *kippekotje*.

Van al deze in mijn Amsterdamse jeugd toch alledaagse woorden en uitdrukkingen vind ik vrijwel niets terug in de boeken. Arie en Jan (over Bob heb ik het uiteraard niet) en ook hun omgeving bezigen een andere taal. Nederlands vanzelfsprekend, maar niet het Nederlands dat in die tijd onder jongeren werd gesproken. Uit de bovenstaande opsomming (die natuurlijk verre van compleet is) is *nozem* het enige woord dat enkele keren in de boeken wordt gebruikt. Als Jan aan het eind van „*Een vliegtuigsmokkel met verrassingen*” de twee horlogesmokkelaars heeft opgepakt en zijn buit aan Arie, Peter Schilperoort en Luuk Vrind laat zien, zegt hij: ‘Ik heb de nozems bij me.’ Maar ik vraag me af of de opgebrachte Kees en Frank echt voldeden aan wat we toen onder een nozem verstonden.

Van der Heide - persoonlijk toch niet voor een kleintje vervaard als het op stevige taal aankomt - laat zijn jongens verbaal nooit over de schreef gaan. Ze schelden heel netjes met onschuldige en soms zelfs wat geforceerde uitdrukkingen als *krijg het gloeiende rambam, kijk toch niet zo beteutneusd, man!, is-ie nou helemaal bepóéliepeperd?, dat zal je de gloeiende bliksekater halen!* en *zijn jullie nou helemaal bevijf-en-zestigd?* Ook de grappen over Aries omvang en Jans zuinigheid overschrijden nooit de grens van het betamelijke. Jan gaat ver als hij *krijg het beris* zegt en Arie valt op met zijn *de vellen*.

Gebruikten de drie vrienden dus weinig of niets van het gangbare jongerenjargon uit de jaren vijftig, ik moet er ook niet aan denken dat ze de populaire taal van nu zouden bezigen. Uitdrukkingen als *onwijs gaaf, we gaan ervoor* of *het zal me jeuken*. Of nog erger: *daar zakt m'n broek van af*. Die laatste kan ik zelfs niet opschrijven zonder dat de rillingen over m'n rug lopen (brr).